

**LA COMUNICACIÓ DE LA FE
L'ANUNCI QUE NEIX DEL GOIG COMPARTIT
Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat 2009-2010**

3ª Trobada de preveres i diaques

Pallejà 19 gener 2010

Xavier Morlans (Facultat Teologia Catalunya)

**Autoevangelització, conversió missionera
i actualització d'habilitats**

1. Autoevangelització

“Evangelitzadora com és, l'Església comença per evangelitzar-se a si mateixa. Com a comunitat de creients, ..., té necessitat d'escoltar sense parar allò que ha de creure... Sempre té necessitat de ser evangelitzada, si vol conservar la seva frescor, el seu impuls i la seva força per a anunciar l'Evangelí”. (EN, 15)

Any sacerdotal: el prevere, el primer en viure “l'autoevangelització” constant

- Redescobriments de la força transformadora de la Paraula de Déu
- “La interpretació de la Bíblia en l'Església” (Pontificia Comissió Bíblica, 1993)
 - Mètode historicocrític (refer la formació dels evangelis)
 - Lectura integral (llegir els evangelis tal com els tenim)
- “Indicacions metodològiques per a un adequat treball exegetí” (Intervenció de Benet XVI en el Sínode de Bisbes, Roma, 14 d'octubre 2008).¹ De DV 12, dues indicacions metodològiques:
 - Conseqüència de l'encarnació: la història de la salvació no és una mitologia, sinó una veritable història i per tant cal estudiar-la amb els mètodes de la investigació històrica seriosa (mètode historicocrític)

¹ Veure *El Sínode sobre la Paraula de Déu. Roma, 5-26 d'octubre de 2008*, Barcelona: CPL 2008, pp. 25-28.

- Segon nivell metodològic necessari per a copsar la dimensió divina present en aquesta història: l'Esriptura cal interpretar-la amb el mateix esperit amb què va ser escrita i per això DV 12 indica tres elements metodològics:
 - 1) Interpretar el text tenint present la unitat de tota l'Esriptura (això avui s'anomena exegesi canònica)
 - 2) També s'ha de tenir present la viva tradició de tota l'Església
 - 3) Observar l'analogia de la fe (la correlació entre els continguts de la fe cristiana)

- Si només es té present el nivell històric, la Bíblia es converteix en un llibre només del passat; es pot extreure d'ell conseqüències morals, es pot aprendre història, literatura,... però ja no és una Paraula de Déu dita als homes i dones d'avui.

- “La conseqüència de l'absència del segon nivell metodològic és la creació d'un profund fossat entre exegesi científica i *lectio divina*. I això de vegades provoca també una certa perplexitat en la preparació de les homilies. Quan l'exegesi no és teologia, l'Esriptura no pot ser l'ànima de la teologia i, al revés, quan la teologia no és essencialment interpretació de l'Esriptura a l'Església, aquesta teologia ja no té fonament”.²

- D'aquí la necessitat d'aquest redescobrimt de la lectura en present (ara i aquí) de la Paraula de Déu per a poder experimentar la seva força transformadora i la seva eficàcia començant per nosaltres mateixos.
- Preparació de l'homilia:
 - Què em dius a mi, Senyor, a través d'aquest text?
 - Què vols que digui al teu poble diumenge vinent?

² Ibidem, p. 27. Vegeu també Proposicions de la 25 a la 28 sobre la necessària conciliació d'exegesi, teologia i pastoral: Ibidem, pp. 90-93. També sobre la *sacramentalitat* de la Paraula de Déu : proposició 7, Ibidem p. 76

Exemple: 3er Diumenge durant l'any C. Meditació personal del prevere

1ª Lectura Ne 8, 2-4a. 5-6. 8-10

3 Tot el poble escoltava atentament la lectura...

5 Va obrir el llibre davant de tothom, i llavors **tot el poble es posà dret**. 6... i tota l'assemblea va alçar les mans i respongué: «Amén! Amén!» Després

s'agenollaren i es prosternaren fins a tocar a terra amb el front per adorar el Senyor.

8 Llegien de manera clara el llibre de la Llei de Déu i n'exposaven el sentit, perquè la lectura fos entenedora.

9 En sentir les paraules de la Llei, **tot el poble plorava.**

-La diada d'avui és santa, dedicada al Senyor, el vostre Déu: no us lamenteu ni ploreu

- Com el poble aleshores, també ara jo em poso “dret” davant la Paraula

- m'agenollo i em prosterno en el meu cor

- i demano a Déu experimentar l'emoció de sentir que Ell se m'adreça ara, aquí a través del text que tinc a les mans...

Evangelí: Lc 4, 14-21

L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, perquè ell m'ha ungit.

M'ha enviat a portar la bona nova als **pobres**, a proclamar als **captius** la llibertat

i als **cecs** el retorn de la llum, a posar en llibertat els **oprimits**, 19 a proclamar l'any de gràcia del Senyor.

<21 Aleshores començà dient-los

-Avui es compleix aquesta escriptura que acabeu d'escoltar.

22 Tothom l'aprovava i es meravellava de les paraules plenes de gràcia que sortien de la seva boca.

- pobre de recursos humans en la meva parròquia

- captiu de manies i tristeses

- cec per a mirar el futur amb esperança

- oprimit per la moda i el pensament únic que escarneix el cristianisme...

- Avui, ara, aquí Jesucrist em parla, em visita m'allibera de tots els condicionaments més amunt esmentats ...

2. Conversió missionera

a) *En el dia a dia de la pastoral ordinària*

- En la pastoral ordinària del dia a dia fer-hi ressonar amb més força el primer anunci a partir de la força “actual” de la Paraula de Déu.
- Proposar la trobada personal amb Jesucrist ara i aquí (homilia)
- Adreçar-se al cor, a la voluntat, superant l’angúnia que això ens pugui provocar
- Invitar a una decisió *in situ*
- Cada celebració, homilia, trobada preparatòria, ... ja és un esdeveniment

“No es comença a ser cristià per una decisió ètica o una gran idea, sinó per la trobada amb un esdeveniment, amb una Persona, que dóna un nou horitzó a la vida, i amb això, la direcció decisiva.”
Benet XVI, *Deus caritas est n.1.*

Eina: Pauta estàndard de primer anunci

* Per a una explicació més detallada dels passos de la pauta estàndard vegeu X. Morlans, *El primer anunci*, pp.106-130.

Pauta estàndard de primer anunci	
Ordre i sentit	Diàleg simulat indicatiu
Punt de contacte antropològic 1er pas Experiències positives A: <i>Tots tenim desitjos positius</i> (Desig de felicitat, amor, justícia, ...) R: - <i>Els nostres desigs són miratges</i> (Causen sofriment, són passió inútil) + <i>¿Puc saciar aquests desigs de veritat?</i>
2on pas Experiències negatives	A: <i>També tenim limitacions. Els nostres desigs emmalalteixen i es distorsionen</i> R: - <i>És la condició humana. No hi ha res a fer.</i> + <i>¿Alguna cosa o algú pot sanar els nostres desigs malalts?</i>

<p>3er pas La memòria històrica cristiana</p>	<p>A: <i>Et parlo des de la meva pròpia experiència i de com la fe en Jesús m' ha canviat</i> R: - <i>No m' interessa el cristianisme</i> + <i>T'escolto</i></p>
<p>4art pas La racionalitat de l' acte de fe</p>	<p>A: <i>El que et proposo t'exigirà un acte de confiança. No és irracional: confiar en base a indicis raonables és allò propi de les persones humanes.</i> R: - <i>No confio en res ni en ningú</i> + <i>¿Quin tipus de confiança em demanes?</i></p>
<p>5è pas Nucli querigmàtic: L'anunci del que Jesús ha fet per tots i pel destinatari concret a qui ens dirigim</p>	<p>A: <i>Jesús morint a la creu, ressuscitant i donant-nos l'Esperit Sant ha restablert el vincle afectiu amb Déu Pare que la humanitat havia perdut; pèrdua que cada ésser humà ratifica amb la seva pròpia història d' egoisme i ressentiment.</i> R: - <i>Massa mític. Un altre dia t' escoltaré.</i> + <i>¿Com puc restablir el meu vincle afectiu amb Déu?</i></p>
<p>6è pas Invitació a l' acceptació personal de Jesús com a Salvador</p>	<p>A: <i>Per a començar és suficient que decideixis en el teu cor acceptar Jesús com a mediador d' aquest vincle adreçant-te a Ell lliurement i amb les teves pròpies paraules amb expressions com aquestes: "Jesús, reconec que amb les meves paraules, pensaments, accions i omissions he trencat el meu vincle d' amor amb el Pare i amb els meus germans; perdona'm, i dóna'm el teu Esperit sant per que restableixi en mi aquest vincle i pugui experimentar l' abraçada del Pare i dels meus germans ara i per sempre."</i> R: - <i>No accepto parlar amb qui no veig.</i> + <i>Potser ho intentaré més endavant després de pensar-ho una mica més.</i></p>
<p>7è pas Oferta de l' itinerari de (re-)iniciació cristiana d' adults</p>	<p>A: - <i>Si desitges continuar el teu contacte personal amb Jesús necessitaràs ajuda per a seguir el camí d' amistat amb Ell. T' aconsello tal lloc on s' ofereix aquest camí.</i></p>

Pista per al treball personal:

Aplicar aquesta pauta a les homilies de *batejos i de casaments* (i altres)

<i>Passos de la pauta estàndard</i>	<i>Bateig</i>	<i>Casament</i>
1er pas: Punt de partida positiu	- Celebració de la vida - Desig de donar el millor del fill/a	- Goig del trobament - Joia de la comunió entre els dos
2on pas: Atenció també a la fragilitat i a l'ambigüitat	- Incertesa pel futur del fill: desig de protecció - Realitat del mal que ens ronda	- Dificultat de la convivència - Ombra del trencament
5è pas: La proposta de Jesucrist crucificat, ressuscitat i donador de l'Esperit sant	- Jesús: el millor per al fill/a, la Vida en plenitud ja ara - l'Esperit sant: força per a viure i afrontar el mal	- Jesús ens comunica amb l'origen i el fonament de la comunió: el Déu Amor - L'Esperit sant: cohesió, perdó...

Punt teològic: El realisme de la filiació divina en sentit fort conferit pel Baptisme

1) Dificultats:

- Genèrica: Tornar a pensar l'eficàcia dels sagraments en sentit realista havent superat l'escolàstica "cosista".
- Relativa al baptisme: Mirada àmplia acollidora de tothom, no exclou ningú de l'amor de Déu

2) L'aclariment de la teologia

a) Teologia de la creació:

- Tothom és criatura de Déu
- Amb una relació inicial de fluïdesa amb el Creador
- "Fills" en sentit analògic, com una escultura es "filla" de l'escultor

b) Teologia del pecat:

- Un trencament produït per la llibertat humana
- Trencament a l'origen (es troba en la majoria de cultures)
- Pèrdua d'aquella relació fluïda de les creatures amb el Creador

c) Teologia de la salvació

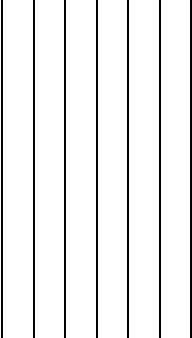
- Déu decideix recrear el mon, entrar de nou en la història

- Jesucrist: Per l'encarnació, passió, mort, resurrecció i donació de l'Esperit sant no només restaura la condició de criatures sinó que a més dona la possibilitat de ser *fills adoptius de Déu* tot rebent el mateix Esperit sant que comparteixen el Pare i el Fill – com si l'estàtua passés a ser filla biològica de l'escultor - (Teologia de Joan i de Pau: Jn 1, 12-13; Rm 8, 14-17)
- Pel Baptisme (sagrament de la fe): rebem aquesta condició de fills.
- Déu pot fer participar a altres de la gràcia que brolla del Misteri pasqual, per camins que no coneixem, més enllà de l'economia sacramental (GS 22, 5).
- Però l'Anunci i els sagraments són el camí normal que Jesucrist ens ha deixat: valorem-ho.

3) La vivència pastoral

- La serena convicció sobre la forma “humana” com Déu ha volgut comunicar-se amb la humanitat: amb gestos i paraules (*Facta et verba DV 2*)
- Desfasament entre el sagrament que oferim i el que ens demanen

b) Noves activitats de primer anunci: activitats d'atri (també anomenades de llindar o d'escapes)

<p><i>Interior:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Litúrgia</i> - <i>Preparació dels sagraments</i> - <i>Catequesi</i> - <i>Revisió de vida</i> 	 <p>Llindar- Atri- Escapes</p>	<p><i>Plaça:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Testimoni personal</i> - <i>Mitjans locals de comunicació</i> - <i>Nova missió popular adaptada</i>
---	--	--

- Activitats organitzades per la parròquia
- En locals propis o d'ús públic (centre cívic, biblioteca)
- A partir d'un reclam d'interès genèric no estrictament confessional: una pel·lícula, una conferència, un concert de música (gospel, clàssica, de cantautor)
- On s'ofereix un testimoni cristià de PA a propòsit del tema

3. Actualització d'habilitats

- a) El capellà de parròquia sempre ha après noves habilitats segons cada època:
- Habilitats materials amb l'ús d'estrís: Micros, amplificadors, projectors de diapositives, magnetòfons amb bobina, discs de vinil, projectors de cinema,...
 - Habilitats pedagògiques amb noves metodologies: revisió de vida, catequesi d'adults, trobades pre-matrimonials, mares catequistes, catequesi familiar, ...
 - Habilitats com a comunicadors: de la retòrica preconiliar al dir senzill i planer, ...
- b) També ara ens trobem en una nova època que demana un nou aprenentatge d'habilitats:
- Estrís: ordinador, power-point (pantalla al presbiteri), CDs, DVD, ...
 - Metodologies: primer anunci, itineraris de reiniciació cristiana d'adults, grups de lectura orant de la Bíblia (*lectio divina*) ...
 - Forma de parlar i predicar: frase curta, imatge cinematogràfica, no presuposar la fe en tots els oients
- * Importància del prevere com a desvetllador de carismes entre els fidels segons les habilitats pràctiques, pedagògiques i pastorals d'aquests.

Qüestionari pel treball per grups

(Data límit per fer-ho arribar: 19 de març, a xaviermorlans@gmail)

1. Compartir alguna experiència concreta d'autoevangelització, és a dir, d'haver experimentat la força il·luminadora i transformadora de la Paraula de Déu tot meditant-la personalment (quin text bíblic, en quina circumstància, ...)
2. Compartir alguna experiència o intent d'accentuar el to *missioner o de primer anunci en la pastoral del dia a dia* (homilies dominicals, homilies en sagraments ocasionals, anunci a pares dels nens de la catequesi, recés amb joves o adults, anunci en grups estables de RV o catequesi d'adults, en alguna conversa personal,...).
 - ¿ Has usat la pauta de PA? ¿ com l'has adaptat?
 - ¿ Et plantejes alguna activitat d'atri?
3. Compartir algun tipus d'actualització d'habilitats:
 - Materials: ús de power-point, full parroquial més atractiu,...
 - Relatives a la comunicació oral: enregistrament d'homilies
Què has notat en la teva manera de parlar? Argumentes o proposes?
 - Primer anunci en radio o televisió municipal, en pàgina web, ...